
Från vattenplanering till avbördning vid:

Aitik gruvans gruvdammanläggning

Johanna Lundin & Seth Mueller

Boliden Mines

SwedCOLD 5:e april 2022

Agenda

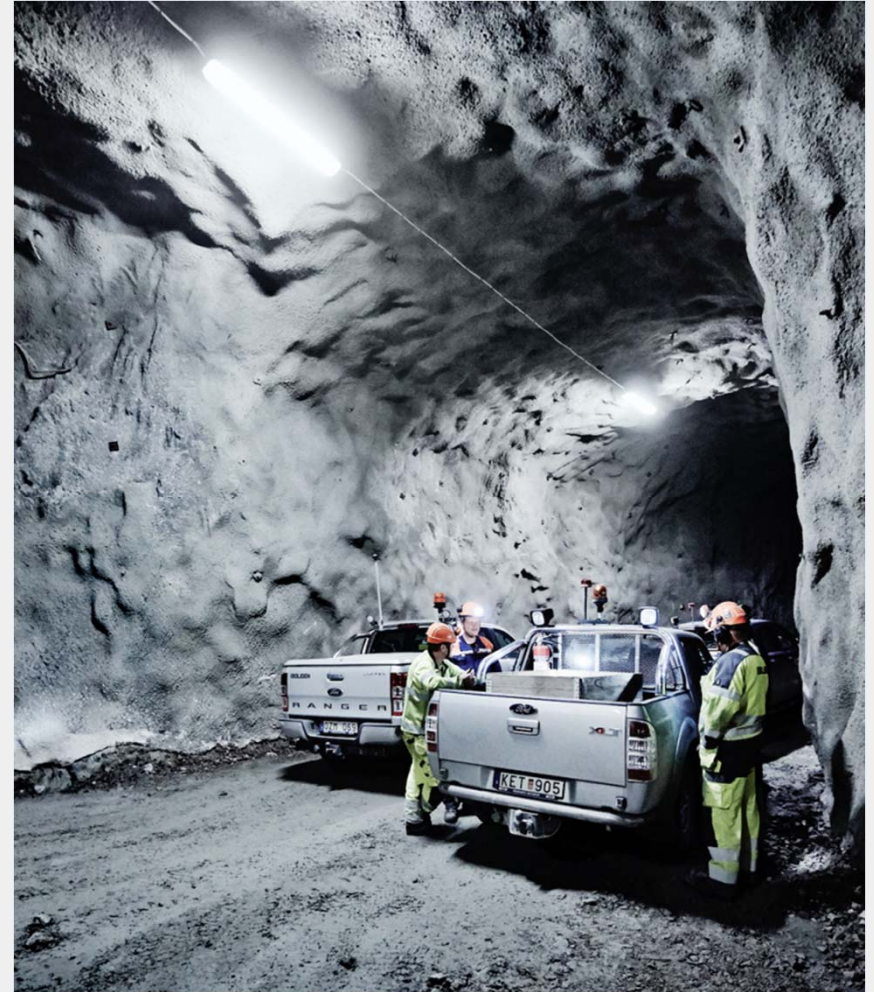
- Introduktion till Boliden Mineral - Vattenhantering
- Utmaningar specifikt för gruvindustrin - Aitik Gruvan
- Processvatten – Förutsättningar för avbördningssystem
- Sammanfattning

Om Boliden

- 5 gruvenheter och 5 smältverk
- Sverige, Norge, Finland och Irland
- Ca 6 000 medarbetare
- Mer än 90 års erfarenhet
- Producent av basmetaller och ädelmetaller
- 70 miljarder SEK i omsättning 2021

BOLIDEN

Våra gruvor

AITIK

- Världens mest produktiva koppardagbrott
- Koppar, guld och silver

BOLIDENOMRÅDET

- Tre underjordsgruvor
- Zink, koppar, bly, guld, silver och tellur

GARPENBERG

- Världens mest produktiva underjordsgruva för zink
- Zink, silver, bly, koppar och guld

KEVITSA

- Dagbrott förvärvat under 2016
- Nickel, koppar, guld, platina, palladium och kobolt

TARA

- Europas största zinkgruva
- Zink och bly

Aitikgruvan

- Världens mest produktiva koppardagbrott
- Koppar, guld och silver
- Stora volymer och rationella metoder ger hög produktivitet
- Elektrifiering för klimatsmarta transporter
- Anrikat tonnage 2021: 41 661kton
- Rörelseresultat: 2 296MSEK

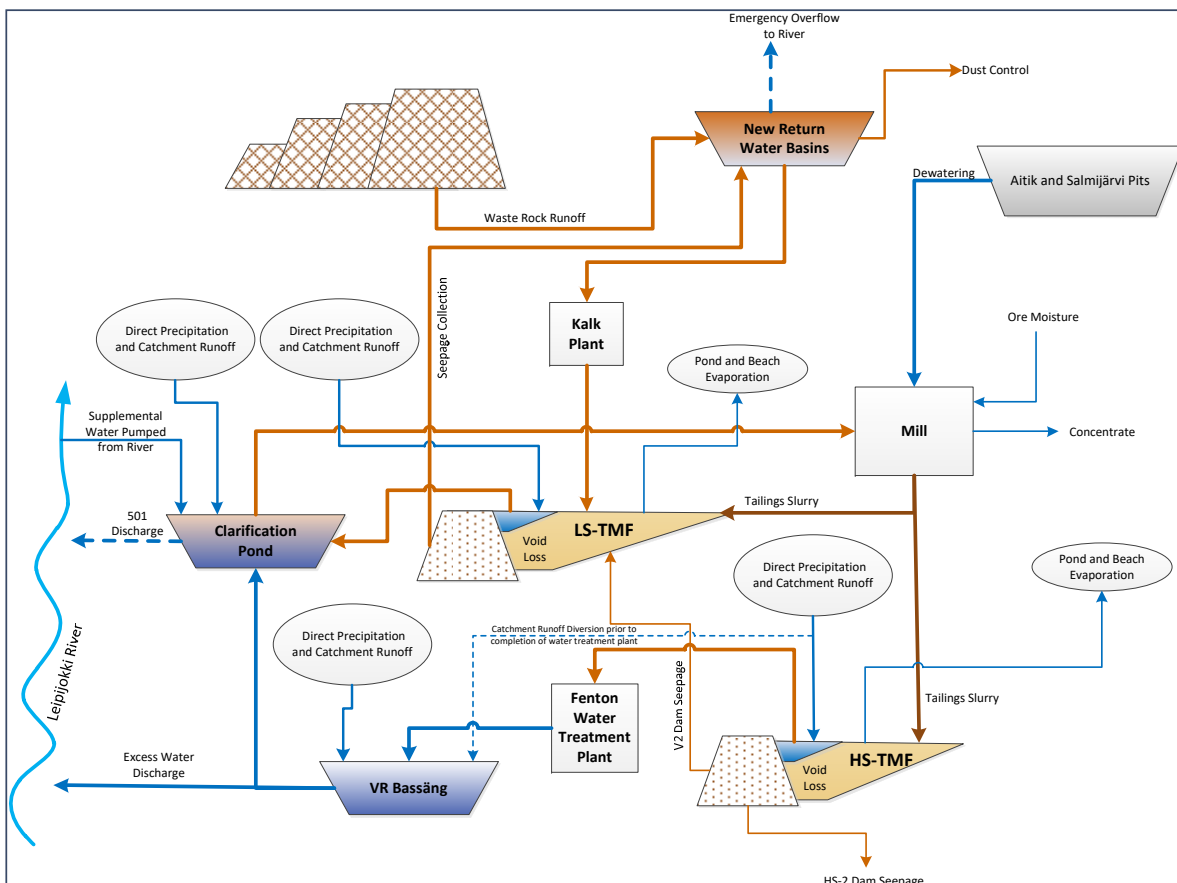
Aitik Gruvan - *Vattenfakta*

- Malmproduktion ~ 41 Mt/ år
- Vattenbehov till produktionen ~ 45 Mm³/ år
- Vattenöverskott 1 - 8 Mm³ (klimatrelaterat)
- Area industriområdet 45 km²
- Area Aitik sandmagasin 17 km²
- Deponerad anrikningssand
~ 40 Mt/ år dammhöjningstakt 2 - 2,5m
- Vattenlagringskapacitet 18 Mm³ i klarningsmagasinet

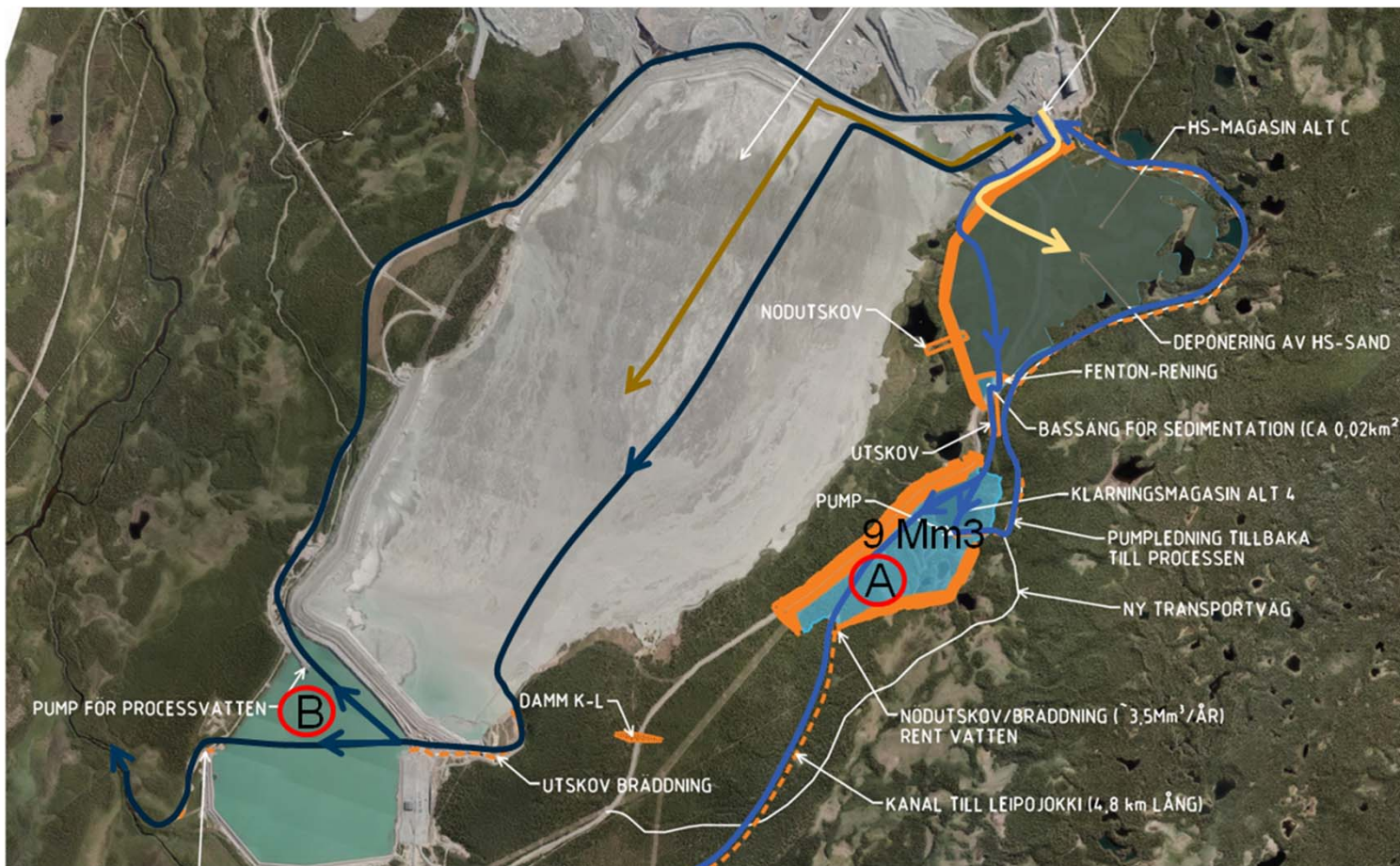
Flygfoto över Aitik gruvans verksamhetsområde, (Boliden, 2022)

Vattenhantering Översikt

- Vattenhantering inkluderar:
  - Direkt nederbörd
  - Grundvatten från avvattning av dagbrott
  - Avrinning från sandmagasin, gråbergssupplag, industriområde
- Processvatten:
  - Behöver säkerställa processvatten till produktionen ifråga om; kvantitet och kvalitet
- Allt vatten som är överskott, måste uppnå utsläppsvillkor avseende kvalitet
- Bräddning/ avbördning är en del av vattenhanterings utmaningar

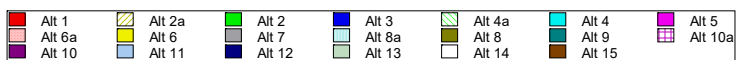
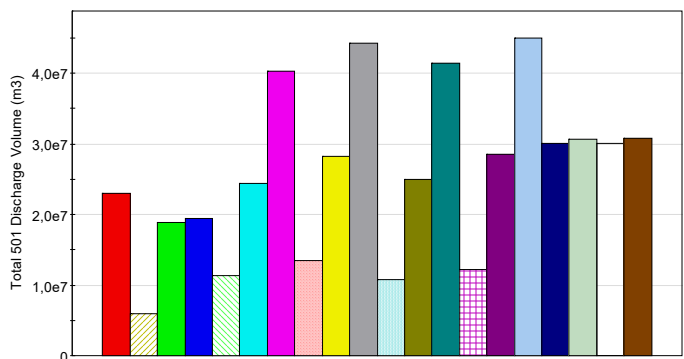
Planering vattenhantering

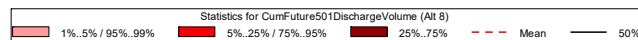
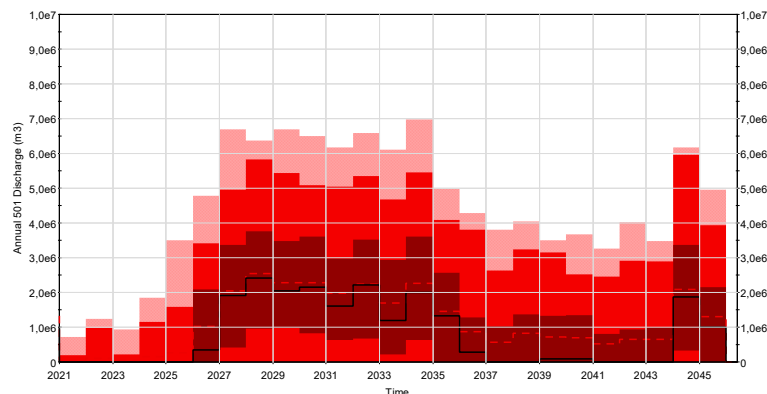

Planering Vattenhantering

Random Climate, Historical Data 1996-2019

Random Historic Climate, 1996-2019

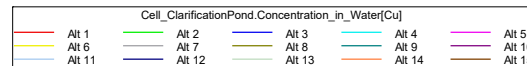
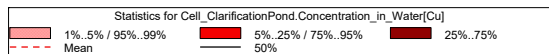
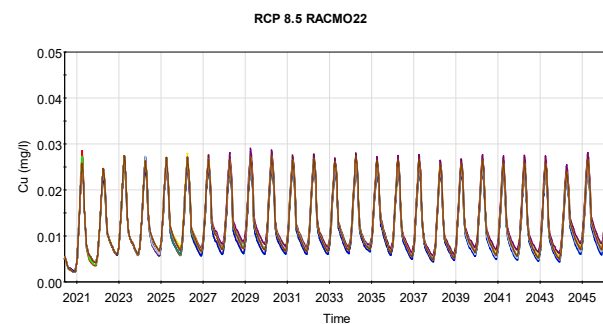
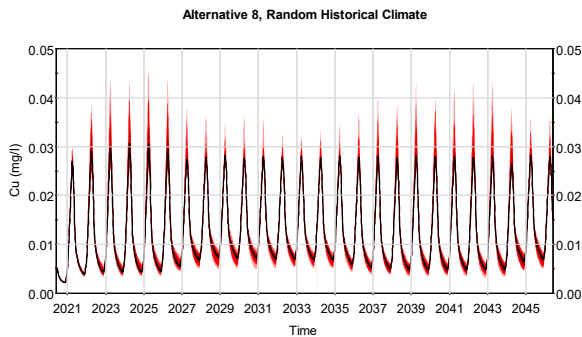
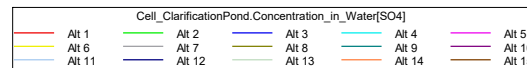
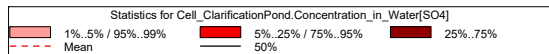
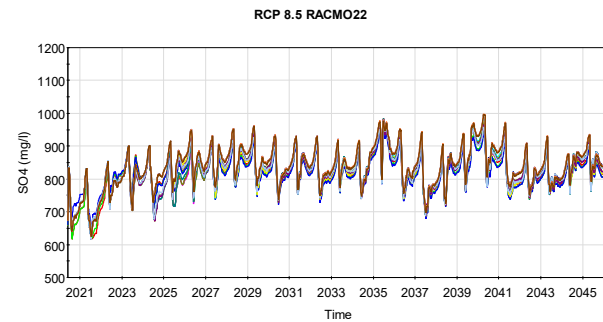
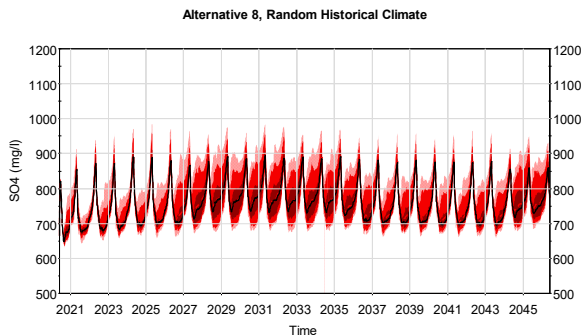
- Utreda olika scenarion genom simulerad vattenbalans i modellverktyget Goldsim
- Användning av uppmätt data från Aitik/ Gällivare för kalibrering
- Simulerat framtidsklimat och flöde i recipienterna (N2000)
- Möjlighet att kolla hur system kan fungerar och ta hänsyn till risk nu och i framtid.

Planering Vattenhantering

- Behöver säkerställa processvattenkvantitet och kvalitet

- Allt vatten som är överskott, måste uppnå utsläppsvillkor angående kvalitet

- Använda simuleringsverktyg för probabalistiska och detsmanistiska simulering av olika scenario

---

Processvattenhantering

Förutsättningar för avbördningssystem

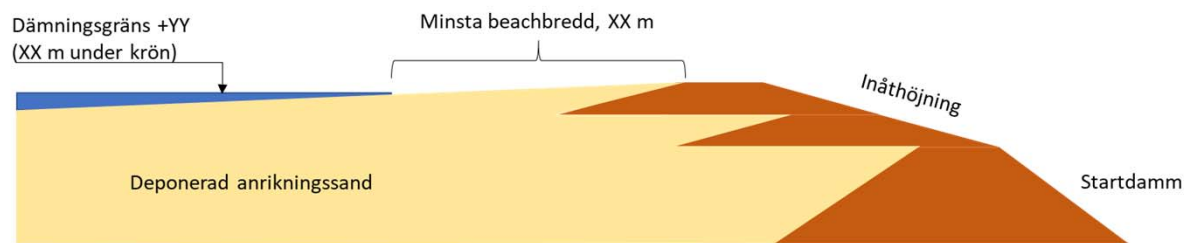
Aitik gruvan

Vattenflöden

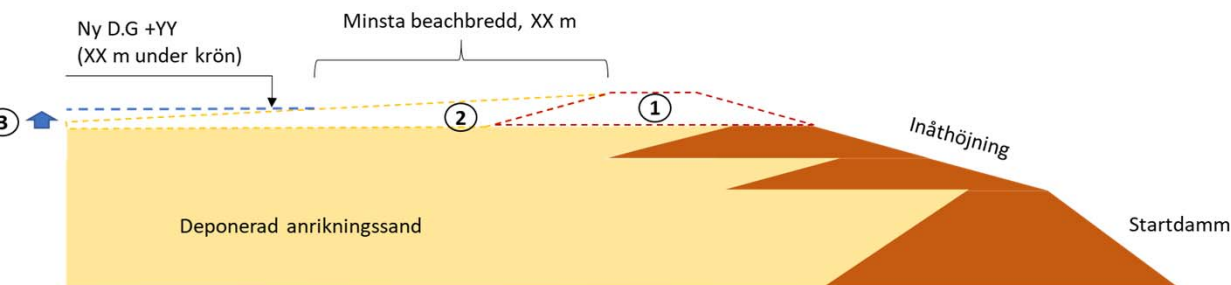

Höjning av sandmagasinets dammar – en driftutmaning

Ursprungsläge, principiell inåtdamm.
Krav på maximal vattennivå (dämningsgräns) och minsta beachbredd (T Bohlin, TCS 2022).

Principiell inåtdamm vid höjning.
1 – Höjning av krön.
2 – Deponering av beach.
3 – Höjning av dämningsgräns.
(T Bohlin, TCS 2022).

- Nuvarande högsta dammhöjd ~70m
- Slutlig höjd ca 150m för enskilda dammar
- Kontinuerliga höjning av dammkrön med ~ 2 – 2,5 m/ år
- Avbörning från sandmagasinet behöver anpassa efter de kontinuerligt höjda dammkrönet

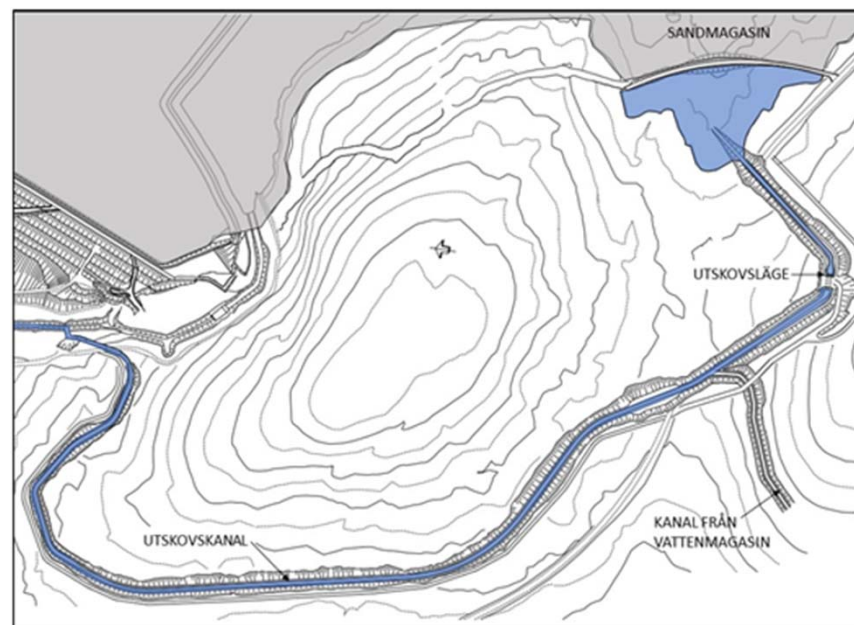
Utskov och utskovskanal - U3

- Kravställning:
  - Utskov och utskovskanal är dimensioneras klass1 flöde: 30.6 m³/s
  - Kortaste drifttid 10 år
  - Höjning av sandmagasinet dammkrön: ~ 2 - 2,5 m/ år
  - Utskovskanalen ska klara LOMP (Life of Mine Plan) för sandmagasinets utbredning

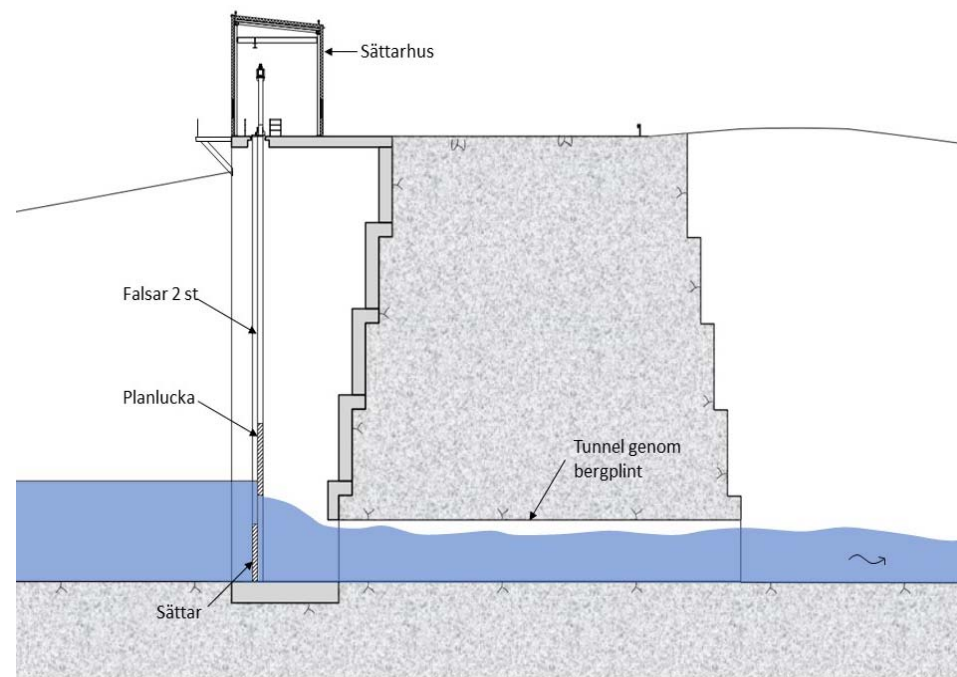
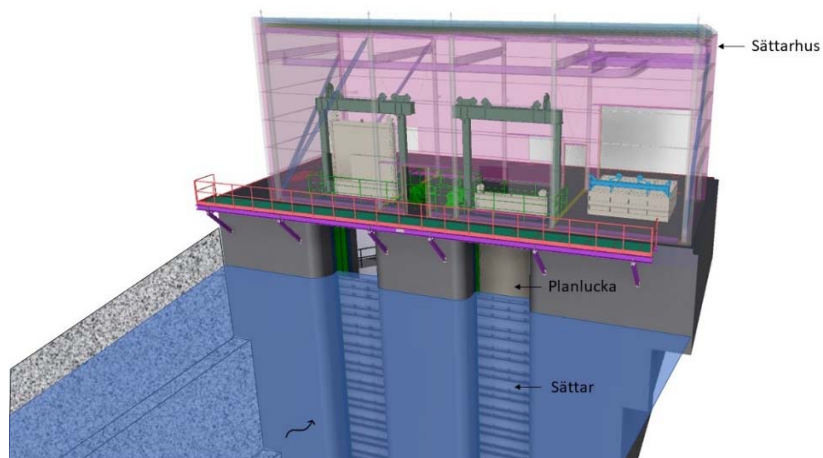
Utskov och utskovskanal U3

- Sandmagasinets avrinning är grunden för tillgången på processvatten
- Kontinuerligt flöde förväntas fram till att gruvverksamheten avvecklas eller nytt utskov anläggs
- Årligt stora variationer i flöden

- Anläggningsår: 2017 - 2020
- Jord- och bergkanal ~ 2 200m
- Reglerbarhöjd 30m
- Tunnelschakt på 30m

Utskov U3 – Funktion

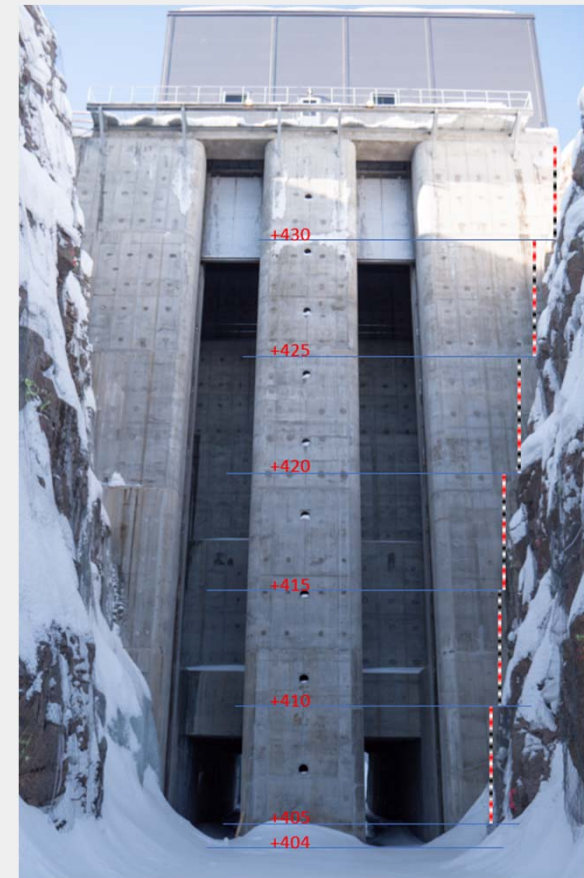

Sammanfattning

Lärdomar av anläggande och funktion för verksamheten

- Långsiktighet i anläggandet (10 år *långt*)
- Robust system med hög tillförlitlighet
- Goda förutsättningar att reglera och hantera *alla* vattenflöden
- Utskovet byggs in som en del av dammkonstruktionen
- Kapaciteten väl över normal- och driftflöden

BOLIDEN

Frågor

Te Pb
Co Ag
Ni
Zn
Cu